

דימויו זה לא נשאר נחלת התיאוריה המופשטת. במחקר תשל"ז הוא חיפש לעצמו בימיו בשפת המעשים המדיניים.

ההולכות יחדיו

יתוני העולם דיווחו בעקשנות על שיתוף-הפעולה המתהדק הולך בין ישראל ודרום-אפריקה. בסוף תשל"ז הופיעו בעיתונים מכובדים במערב ידיעות מפורסות על ברית גרעינית תקימת, כביכול, בין שתי המדינות. כאשר דרום-אפריקה מסקת לישראל ארמנים היכול לשמש לייצור פצצות גרעיניות, ואילו ישראל מסקת לארץ הדרומית ידע טכנולוגי בשטח זה. באותן ידיעות נאמר כי דרום-אפריקה עומדת לנסות את הונק הגרעיני הראשון שלה, בעוד של-ישראל יש כבר, כשמונה פצצות גרעיניות, שלא נוסו.

עוד לפני דוד אריאפטר היה לחלום על שיתוף-פעולה בין מדינות-היהודים. הליברלית והדמוקרטית, ובין דרום-אפריקה הגיוענית, ההוגלת בתרבות פאשיסטית גלויות, ושראשה הנוכחיים הם כלואים בימי מילחמת-העולם בגלות אהדתם להיסלך. נראה כי הרגשות הגורד המשותף של ארצות, "העולם החמישי", העומדות מול פכנות דומות, חזקה יותר מכל הבדל רעיוני, דתי ולאומי. שר-החוק האמריקאי, שביקר לקראת סוף השנה במרחב כדי לפרש בין ישראל ובין העולם הערבי, טס מאלכסנדריה היישר ללונדון, כדי לתווך שם בין רחוביה הלבנה לבין מורדיה השחורים.

ברחבי העולם ראו קהאי-העוננים את תצלומי המהומות בפרבר הכרשי סוואטו. שלד זיהו-סמוך, לצד תצלומי המהומות בשכם וברמאללה. בעיבורה, באנגלית, באפריקאנס, בספרדית ובסינית השמיעו כמדד שלות העולם החמישי סיכמות דומות מאד, בענות מופען דומה. כולן הציגו את עצמן כמיצרי החופש בעולם, כמגינות "העולם החופשי" המתנכר להן, ככוחות-החלוק במאבק נגד הקומוניזם. הן הביעו את מרידתן על מדינות-המערב הראות בהן מיסוד. הן התפארו באומץ-ליבן העקשני, שמקורו בתחושת הברידות הגוברת.

ארצות-הברית התכוננה בתשל"ז בגלוי להפקיר את השלטון הלבן ברחוביה, ולהתנכר לדרום-אפריקה הגיוענית. היא עמדה להוציא את כוחותיה מדרום-קריאה. שליטי טיוואן חששו שמא עומדת ושינגטון לכוון יחסים רשמיים עם סין הקומוניסטית, דבר שיבטל אוטומטית את חוזה-ההגנה הקיים בין ארצות-הברית וטייוואן. ואלו הישראלים דיברו בנימה קודרת על ה"עומות" הבלתי-נמנע עם ארצות-הברית. לפני אלפי שנים יצרה ההיסטוריה העברית את הסיסמה "עם לברד ישכון". היא יכלה להיות סיסמת כל העולם החמישי — עולם המורכב כונו משוכנות-לברד.

אור לגויים מסויימים

א יד הגיעה ישראל לחברה מחורה זו? א איזה יכול היה בנימין זאב הרצל לקרוא את עיתוני תשל"ז, היה מן הסתם נדהם למיקרא הידיעות שהתייחסו לישראל.

העיתונים סיפרו כי ישראל מוכרת נשק לרחץ צבאי בניקאראגואה, המאיים במלחמה על שכנתו. הם טענו כי טייסים ישראלים פועלים באתיופיה, בשירות עריצת מארכסיסטית מגואלת-בדם. הם קישרו את ישראל דרך-קבע עם הגזענים של רחוביה ודרום-אפריקה. הם פירסמו ניתושים על מוזימות שונות הנחרשות במשותף על-ידי ישראל הזאה האיראני, שליט מוכה שיגעון-גדולות המבקש להקים קיסרות אדירה. חבורה של כמרים ופיאודלים בלבנון השכנה הכריזה על עצמה כעל "ישראל השנייה", ועיתוני-העולם דיווחו בהרבה על פגישות-תיאום בין ראש-משלת ישראל לבין ראש תנועת הפאלאנמות. שנטלה את שמה מן התנועה הפאשיסטית הספרדית. אבות הציונות הקמו על מדינה שתהיה "אור לגויים" — ובוודאי לא העלו על דעתם שיהיו אלה גויים מופגזי של איאן סמית הרודני ויוהאן פורסטר הדרום-אפריקאי.

אך ייתכן שהתגלית החל עוד בימי המייסדים עצמם, בטרם היות התנועה. כאשר העלה הרצל על הנייר את התוכנית המקורית של מדינת היהודים ולקח בחשבון שהיא עשויה לקום בארץ-ישראל, רשם את המילים הגדולות: "למען אירופה נהיה שם חלק מן החומה נגד אסיה, נשרת כחידי החלוק של התרבות נגד הכארבאיות... נישאר בקשר עם כל אירופה, וזו צריכה לערוב לקיומנו."

כך, זמן רב לפני שגולד המושג "העולם השלישי", היפנה לו הרצל את גבו. הוא רצה שישראל תהיה מדינה אירופית. חלק מאירופה. זהו חלום שהוסיף להתנגן בחוזק הציוני ובמעשה הציוני.

אחד הרגעים המרגשים ביותר של תשל"ז בא לישראל בזכות קבוצת כדורסל, שזכתה בכביע האליפות האירופית.

הקיסר שלא רצה

כ אשר רחטה התנועה, בראשית התהוותה, את ההצטרפות אל העולם השלישי, שגם הוא היה או בראשית התהוותו. היא לא זכתה בחלה בעולם הראשון. הרצל הציע לקיסר הגרמני את החסות על הבית הלאומי היהודי, שידב — כפי שהאמין — גרמנית ושיהווה חלק מן המערכת האימפריאלית הגרמנית. וייצמן ורובינשטיין רצו לשלב את המדינה-ברוד במערכת הפוליטית הגרמנית. אולם בתשל"ז התמו ברטיניה גרמניה יחדיו על מיסמן אירופי, שציונות על ישראל להתפטר עם שכנותיה, כדי לשחרר את אירופה מן הסייט של חרם-נפש ערבי. דויד בן-גוריון שילב את המדינה במערכת האמריקאית, אך בתשל"ז חיפש גם הנשיא האמריקאי דרייט להינתקות מן החיבוק הישראלי ההדוק-מדי. ישראל אינה יכולה להשתייך לעולם הראשון, ומעולם לא היה לה סיכוי אמיתי לכך.

מצבה הלאומי ותנוחתה הגיאופוליטית מנעו זאת מראש. לכן, כאשר רחטה ישראל את העולם השלישי, או נדחתה על-ידו, לא נותרה לה כל ברירה אלא להשתייך לעולם החמישי.

מול ארבעה עולמות

ע וברה פשוטה זו הטילה את צילה על חיי ישראל בתשל"ז. היתה זאת שנת-מיסנה, כי בפעם הראשונה התמודדה ישראל בגלוי ומדעת עם מציאות זו: היא השלימה עימה, ואף קידמה אותה בברכה. המאורע המכריע בחיי ישראל בשנת תשל"ז, ואולי בדור הזה כונו — בחירות בי"ד במאי 1977 — הכריעו גם בעניין זה.

אם השתייכה ישראל עד כה לעולם החמישי מאונס, או בצורה בלתי-מדעית, תוך היסוסים והתנגדות פנימית, הרי החליטה באותו יום לקבל באופן מדע ורצוני את הגישה הנפשית והרעיונית של העולם החמישי.

היא היתה מוכנה להסתכן בעימות עם העולם הראשון, בסיכסוך הולך ומחריף עם העולם השני, במלחמה עם העולם השלישי והרביעי. היא היתה מוכנה לשכון לברד, כשרק מדינות העולם החמישי נוטות לה חסד, באחוזה של מצורעים. לא יכול להיות שמץ של ספק שהאיש המסמל והמגלם הכרעה זו היה איש-השנה של תשל"ז.

כמה פעמים נסית להכטר מהם - ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים לאחר חיטוי שלנו (שעורך כ-1/2 שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!
ר"ג, מדינת 18, טל. 790114-5*6 • אילת: טל. 059-3012
היתר משי הבריאות: 21. רשי טסק 481/75.

איתן עמיתיה הדברת מזיקים

השבוע הגרלת הפיס סך הפרסים 4.8 מיליון ל"י פרס ראשון 750.000 ל"י

מפעל הפיס

דמקולי KEF קובעים יותר מכל מרכיב אחר, את איכות המערכת

מפרטים טכניים: "מלוסי", ארלוורוד 16 ת"א. טל. 03-221751

תו טרמפ לחייל

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת הד"ר מרדכי זידמן

חוצאת רשפים

לימונטה ספט חריש נגד כתמים

מורלה הטפטים המעוצבים כיצירת אמנות